

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011510
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011510.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. januára 2024 prejednal sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., D. E. XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Ilava, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 75PP/32/2023 zo dňa 15.11.2023 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného A. B. zamietla, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/96/2017 zo dňa 08.08.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/97/2017 zo dňa 27.9.2017 bol A. B. odsúdený pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 9 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Nt/70/2021 zo dňa 17.02.2022 bol odsúdený preradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 75Pp/32/2023 zo dňa 15.11.2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, v ktorej písomných dôvodoch uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za predčasné, ktoré je zjavne v jeho neprospech. Súd prvého stupňa postupoval pri vyhodnotení podmienok selektívne, negoval pozitívne zistenia. Ďalej namietal, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené, čo spôsobuje jeho nepreskúmatelnosť. Upresnil, že čo sa týka podmiennečného odsúdenia, išlo o podmiennečné odsúdenie, v ktorom sa riadne osvedčil. Podľa neho napadnuté uznesenie neobsahuje vo výroku a ani v odôvodnení údaj o spisovej značke odsudzujúceho rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, z čoho vyplýva, že súd prvého stupňa nemal k dispozícii predmetný rozsudok. Súd prvého stupňa konštatoval nespĺnenie tretej podmienky bez prihliadnutia, že v čase rozhodovania mal vykonané 3 z takmer 9-ročného trestu a bez prihliadnutia na odporúčacie hodnotenie ústavu. Pri posudzovaní tejto podmienky vychádzal z údajnej recidívy vzhľadom na jeho trestnú minulosť, pričom podľa jeho názoru vychádzal z predsudkov a unáhlených predčasných záverov. Ďalej konštatoval, že súd prvého stupňa ostro kritizoval jeho trestnú minulosť, avšak neprihliadol na to, že u neho nebol zistený a ani preukázaný ani len náznak výroby a predaja omamných látok a keby nebol v minulosti súdne trestaný, išlo by len o prečin a nie o obzvlášť závažný zločin. Ďalej poukazoval na náhlu smrť otca a brata, ako i na zlý zdravotný stav svojej matky. Taktiež uviedol, že bývanie má zabezpečené u svojej matky, o ktorú sa chce starať. Uviedol, že má vybavené zamestnanie buď ako

pekár alebo v zahraničí, konkrétne v Nemecku. Skutok oľutoval, drogy užíval spolu s liekmi, nakoľko mal bolesti chrbtice. Nebol dílerom, ale len užívateľom drog. Už len pri pomyslení na slovo drogy je aktuálne znechutený. Je ochotný podstúpiť protitoxikomanické liečenie, ako aj iné podmienky, ktoré mu budú zo strany súdu uložené. Na základe vyššie uvedených skutočností žiadal krajský súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vo veci rozhodol sám, a to tak, aby uznal splnenie všetkých podmienok na to, aby bol podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmienične prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, na vykonanie ktorého mal splnené všetky zákonné podmienky. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom prvého stupňa k priebehu doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmieničné prepustenie.

Z písomného odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa sa dôsledne a podrobne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienične prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 67 ods. 1 Tr. zák.

K splneniu zákonných podmienok pre podmieničné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody bolo preukázané, nakoľko odsúdený vykonal viac ako 3/4 z uloženého trestu odňatia slobody (ďalej len „trest odňatia slobody“).

Krajský súd sa taktiež stotožnil i s ďalšími závermi súdu prvého stupňa, že u odsúdeného síce bola splnená prvá materiálna podmienka spočívajúca v polepšení sa odsúdeného, avšak čo sa týka druhej materiálnej podmienky spočívajúcej v očakávaní vedenia riadneho života na slobode, tak krajský súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa konštatuje, že táto nebola u odsúdeného splnená.

K tomu krajský súd dodáva, že splnenie týchto zákonných podmienok je predmetom dokazovania na verejnom zasadnutí a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. preto majú konajúce súdy hodnotiť dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, ktoré je založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo i v ich súhrne.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného primárne rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmieničného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca však neurčil povinnosť podmienične prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienične prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

Krajský súd ďalej pripomína, že zmyslom podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieničné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie

aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd považuje nápravu odsúdeného za podstatne sťaženú, a to z dôvodov, ktoré podrobne rozviedol súd prvého stupňa. Krajský súd na tomto mieste len v celom rozsahu poukazuje na jeho správne úvahy a závery, s ktorými sa stotožňuje.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje ďalej na to, že odsúdený je kriminálne narušenejšou osobou so sklonmi k páchaniu najmä drogovej trestnej činnosti, vo vzťahu ku ktorej je špeciálnym recidivistom (pre trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi bol súdne trestaný celkovo až 4-krát). Celkovo bol súdne trestaný už 8-krát, a to pre trestnú činnosť rôznorodého charakteru, avšak ako už bolo uvedené opakovane pre drogovú trestnú činnosť, pričom vo vzťahu k nej mu boli ukladané pôvodne aj podmienčné tresty (odsúdenia v trestných veciach Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/23/2002 a Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/3/2007), pričom vo veci pod sp. zn. 3T/3/2007 sa odsúdený neosvedčil v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia a v trestných veciach Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/75/2008 a sp. zn. 3T/96/2017 mu boli ukladané dlhodobé nepodmienčné tresty.

Naviac je potrebné dodať, že odsúdený už bol v minulosti opakovane podmienčne prepustený, a to prvýkrát dňa 26.05.2005 a druhýkrát dňa 29.01.2016. Počas skúšobnej doby tohto druhého podmienčného prepustenia sa dopustil drogovej trestnej činnosti, pre ktorú bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/96/2017 zo dňa 08.08.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/97/2017 zo dňa 27.09.2017. Z uvedeného vyplýva, že na odsúdeného bolo opakovane pôsobené rôznymi druhmi trestov, vrátane toho najprísnejšieho, teda nepodmienčného trestu, avšak nemalo to na odsúdeného dostatočný výchovný vplyv, keďže trestnej činnosti sa dopúšťal opakovane. Odsúdený zjavne vôbec v minulosti nevyužil šancu preukázať zmenu svojho správania a vedenia už len riadneho života na slobode bez páchania trestnej činnosti. Zjavne dlhodobým až celoživotným problémom odsúdeného sú návykové látky (drogy), ku ktorým sa opakovane vracia napriek negatívam, ktoré mu v živote opakovane prinášajú.

Osobu odsúdeného vzhľadom na tieto skutočnosti preto možno charakterizovať ako osobu s výraznými sklonmi k páchaniu trestnej činnosti, pričom je zjavné, že z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal dostatok možností preukázať snahu o vedenie riadneho života a zmenu svojho správania, avšak tieto nevyužil, keď aj po výkone predchádzajúceho trestu odňatia slobody opakovane spáchal úmyselnú drogovú trestnú činnosť.

Odsúdený spôsobom svojho predchádzajúceho života teda preukázal, že „len hrozba“ výkonu trestu odňatia slobody skutočne nepostačuje na splnenie zákonom predpokladaného účelu trestu a je potrebné na neho pôsobiť práve výkonom trestu odňatia slobody, pretože odsúdený zjavne na slobode nie je schopný viesť riadny život.

Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva pre krajský súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. V jeho neprospech svedčí aj ústavom konštatované vysoké riziko recidívy trestnej činnosti a jeho nepriaznivá resocializačná prognóza, s čím sa krajský súd plne stotožňuje.

Tiež bolo potrebné v neprospech odsúdeného ešte prihliadnuť aj k tomu, že aktuálne vykonáva trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, avšak do tohto stupňa stráženia bol preradený až dňa 17.02.2022, kedy došlo k zmene stupňa stráženia, pričom pôvodne vykonával trest odňatia slobody dokonca v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Záverom krajský súd uvádza, že účelom trestu je najmä ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je tak v záujme

dovršená náprava odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby ho odsúdený aj naďalej vykonával.

Pokiaľ ide o sťažostnú námietku odsúdeného, že súd prvého stupňa nemal pripojený odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa a ani odvolacieho, táto nie je dôvodná. Z obsahu predloženého spisového materiálu, ako aj zápisnice o verejnom zasadnutí totiž vyplýva, že dané rozsudky sú súčasťou spisového materiálu a boli aj oboznamované na verejnom zasadnutí. Pokiaľ ide o vytýkaný nedostatok výroku napadnutého uznesenia, že v ňom nie je uvedená spisová značka rozhodnutia, vo vzťahu ku ktorému bol zamietnutý návrh na podmienkové prepustenie, podľa názoru krajského súdu nie je nevyhnutné, aby pri negatívnom rozhodnutí (zamietnutí návrhu) bol vo výroku presne citovaný s prihliadnutím aj k tomu, že odsúdený vykonáva iba jeden trest.

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, že sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože nespĺňal jednu z troch zákonných podmienok na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.